

ใบแจ้งข่าว

รัฐภาคีสหประชาชาติ: รับประกันการส่งความช่วยเหลือข้ามพรมแดนสำหรับพลเรือนที่พลัดถิ่นฐานในเมียนมา

รัฐบาลทหารปิดกั้นการเข้าถึงความช่วยเหลือที่จำเป็นต่อชีวิตของพลเรือน

(กรุงเทพฯ 10 พฤศจิกายน 2564)—รัฐบาลทหารเมียนมาปิดกั้นการเข้าถึงความช่วยเหลือที่จำเป็นต่อชีวิตของพลเรือนที่พลัดถิ่นฐานในรัฐคะเรนนี หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่ารัฐคะยา มีการจับกุมผู้ทำงานด้านมนุษยธรรมโดยพลการ ทำลายคลังเก็บเสบียงอาหาร บุกยึดสิ่งบรรเทาทุกข์ และดำเนินการอย่างอื่น ๆ ซึ่งอาจมีลักษณะเป็นอาชญากรรมสงคราม พอร์ตีฟายไรต์กล่าวในรายงานด่วนที่เผยแพร่ในวันนี้ ในรายงานมีข้อเสนอแนะให้รัฐบาลไทย อินเดีย จีน และบังคลาเทศ อนุญาตให้หน่วยงานด้านมนุษยธรรมส่งความช่วยเหลือข้ามพรมแดนให้กับพลเรือนที่ต้องการความช่วยเหลือจำนวนมากขึ้นในเมียนมาโดยทันที

“การปิดกั้นความช่วยเหลือ และการมุ่งเป้าโจมตีผู้ทำงานด้านมนุษยธรรมในบริบทของการขัดกันด้วยอาวุธ ถือเป็นอาชญากรรมสงคราม” อิชเมล วูล์ฟ ผู้อำนวยการภูมิภาค พอร์ตีฟายไรต์กล่าว *“รัฐบาลทหารเมียนมาถือเป็นภัยคุกคามต่อสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค รัฐภาคีสหประชาชาติและอาเซียนควรสนับสนุนอย่างให้มีการส่งความช่วยเหลือข้ามพรมแดนไปยังประชากรผู้พลัดถิ่นโดยเร่งด่วน และกดดันให้รัฐบาลทหารต้องรับผิดชอบต่ออาชญากรรมที่ร้ายแรงเช่นนี้”*

รายงานด่วนความยาว 31 หน้าชื่อ **ปฏิเสธรายการเข้าถึง: รัฐบาลทหารเมียนมาปิดกั้นการเข้าถึงความช่วยเหลือที่จำเป็นต่อชีวิตในรัฐคะเรนนี (คะยา)** มีเนื้อหาตั้งอยู่บนการสัมภาษณ์ 23 ครั้งของพอร์ตีฟายไรต์ โดยเป็นการสัมภาษณ์กับประชาชนในรัฐคะเรนนีจำนวน 21 คน และในประเทศไทยอีก 2 คน ระหว่างเดือนมิถุนายนและตุลาคม 2564 พอร์ตีฟายไรต์สัมภาษณ์ผู้รอดชีวิตจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน ผู้พลัดถิ่นในประเทศ ผู้นำศาสนา ผู้ทำงานด้านมนุษยธรรม รวมทั้งสมาชิกกองกำลังปกป้องประชาชน ซึ่งเป็นกลุ่มติดอาวุธที่พลเรือนก่อตั้งขึ้นมาเพื่อตอบโต้กับการทำรัฐประหารที่ร้ายแรงของกองทัพเมียนมา เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2564 พอร์ตีฟายไรต์ยังได้ศึกษาข้อมูลจากไฟล์เอกสารและบันทึกภายในองค์กรของหน่วยงานด้านมนุษยธรรมซึ่งทำงานในรัฐคะเรนนี รวมทั้งประเมินผลจากหลักฐานทั้งภาพถ่ายและวิดีโอที่บันทึกภาพเหตุการณ์การละเมิดตามข้อกล่าวหา

นับแต่การทำรัฐประหาร พอร์ตีฟายไรต์บันทึกข้อมูลว่า รัฐบาลทหารได้สังหาร ทรมาณ และจับกุมพลเรือนชาวคะเรนนีโดยพลการ ทั้งยังบังคับใช้แรงงาน ตลอดจนจับพวกเขาไปใช้เป็นโล่มนุษย์ การโจมตีเหล่านี้ส่งผลให้ประชาชนกว่า 100,000 คนในรัฐคะเรนนี และกว่า 223,000 คนทั้งประเทศต้องกลายเป็นผู้พลัดถิ่นฐาน แทนที่จะสนับสนุนการส่งความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมที่จำเป็น รัฐบาลทหารกลับดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อปฏิเสธไม่ให้พลเรือนที่พลัดถิ่นฐานเข้าถึงความช่วยเหลือเหล่านี้ รวมทั้งจับกุมผู้ทำงานด้านมนุษยธรรมโดยพลการ

ในเหตุการณ์หนึ่งที่เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม พอร์ตีฟายไรต์ได้บันทึกข้อมูลว่ามีการจับกุมผู้ทำงานด้านมนุษยธรรมสามคน เป็นผู้หญิงสอง และผู้ชายหนึ่ง ใกล้กับบ้านปานกัน เมืองลอยก่อ โดยทั้งหมดเป็นเจ้าของกิจการขององค์กรของชาวเมียนมา

“จนถึงปัจจุบัน ยังไม่มีการปล่อยตัวพวกเขาออกมา” ผู้ทำงานด้านมนุษยธรรมในพื้นที่ที่รู้เรื่องนี้บอกกับพอร์ตีฟายไรต์ *“พวกเราต่างหวาดกลัวในการทำงานภายใต้สภาพเช่นนี้ แต่เราก็พยายามทำให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้”*

รายงาน **ปฏิเสธรายการเข้าถึง** บันทึกข้อมูลการจับกุมผู้ทำงานด้านมนุษยธรรม 14 คนโดยพลการในรัฐคะเรนนี การจับกุมเหล่านี้สร้างบรรยากาศความหวาดกลัวให้กับหน่วยงานบรรเทาทุกข์ทั้งในพื้นที่และระหว่างประเทศในรัฐคะเรนนี ทำให้เกิดความกลัวอย่างแท้จริงว่ารัฐบาลทหารอาจพุ่งเป้าโจมตีพวกเขาเนื่องจากดำเนินกิจกรรมที่ได้รับความชอบธรรม

ประชาชนในรัฐคะเรนนี่ยังรายงานว่ ทหารกองทัพเมียนมาได้ปล้นสะดมทรัพย์สินของพลเรือน วางเพลิง และทำลายทรัพย์สินของพลเรือน รวมทั้งอาหาร ยารักษาโรค และเสบียงอย่างอื่นสำหรับพลเรือนที่พลัดถิ่นฐาน

ยกตัวอย่างเช่น เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน ทหารของกองทัพเมียนมาได้ทำลายและเผาห้องแถวเก็บข้าวในโรงเรียนที่บ้านลอยยีนตองแซ เมืองโมเบย บริเวณพรมแดนรัฐคะเรนนี่-ฉาน ผู้ทำงานด้านมนุษยธรรมตั้งใจส่งข้าวที่เก็บไว้เหล่านี้ให้กับครอบครัวที่พลัดถิ่นฐานในที่พักพิงชั่วคราว ซึ่งมีผู้พลัดถิ่นอาศัยอยู่ประมาณ 3,000 คน ในเหตุการณ์เดียวกัน ยังมีรายงานว่าทหารได้วางเพลิงรพพยาบาลและรถส่วนบุคคลที่เป็นของผู้ทำงานด้านมนุษยธรรมอีกด้วย

ผู้ทำงานด้านมนุษยธรรมในประเทศและระหว่างประเทศในหลายเมืองในรัฐคะเรนนี่ ทั้งเมืองเดมอโล่, ลอยก่อ, พรุโซ และผาซอ บอกกับฟอร์ตีฟายไรต์ว่าทหารมักเรียกให้รถหยุดที่ด่านตรวจ และยึดเสบียงที่จะส่งให้กับพลเรือนที่พลัดถิ่นฐาน

เมื่อฟอร์ตีฟายไรต์ถามว่า เป็นความตั้งใจของกองทัพเมียนมาที่จะสกัดกั้นการส่งความช่วยเหลือไปยังพลเรือนหรือไม่ ผู้ทำงานด้านมนุษยธรรมคนหนึ่งบอกว่า “มันไม่อาจเป็นอย่างอื่นไปได้เลย”

ใน [การแถลงข่าวเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2564](#) แอนดรูว์ เคิร์กวูด รักษาการผู้ประสานงานสหประชาชาติในเมียนมา กล่าวเตือนถึง “ปัญหาท้าทายที่สำคัญด้านการดำเนินงาน” ต่อความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมทั่วประเทศ รวมทั้ง “การตั้งด่านสกัด” หน่วยงานสหประชาชาติหลายแห่งได้บันทึกข้อมูลการกีดกันการดำเนินงานด้านมนุษยธรรมทั่วประเทศ รวมทั้งที่เกิดขึ้นในรัฐคะเรนนี่ด้วย

ล่าสุดเมื่อกลางเดือนตุลาคม เอกสารภายในขององค์กรความช่วยเหลือระหว่างประเทศในเมียนมาที่ฟอร์ตีฟายไรต์ได้อ่าน ยังอธิบายถึงความล่าช้าโดยผลการอันเนื่องมาจากการขออนุญาตในการเดินทาง การตั้งด่านตรวจของทหาร และสถานการณ์ความมั่นคงที่เลวร้ายลงในรัฐคะเรนนี่และที่อื่น ๆ ปฏิบัติการเหล่านี้ส่งผลให้เกิดความล่าช้าและเป็นการกีดกันไม่ให้จัดส่งความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมฉุกเฉินไปยังชุมชนที่ต้องการ

การปฏิเสธไม่ให้จัดส่งความช่วยเหลือไปยังพลเรือนที่พลัดถิ่นฐานส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงสาหัส ผู้พลัดถิ่นในประเทศและผู้ทำงานด้านมนุษยธรรมบอกกับฟอร์ตีฟายไรต์ว่า ที่พักพิงชั่วคราวในรัฐคะเรนนี่ยังคงขาดแคลนทรัพยากรที่จำเป็น ไม่ว่าจะเป็นอาหาร น้ำดื่ม ยา บริการเพื่อการดูแลสุขภาพ และสุขา

“แม้จะมีที่หลบซ่อนตัว แต่เราไม่มีน้ำดื่มน้ำใช้” ชายชาวคะเรนนี่ อายุ 39 ปีกล่าว เขาหลบออกมาจากบ้านที่หมู่บ้านคะยัน ทะยาร์ ที่เมืองลอยก่อ รัฐคะเรนนี่ เมื่อเดือนพฤษภาคม เนื่องจากการโจมตีของกองทัพเมียนมา “เรามีอาหารพอแค่หนึ่งหรือสองสัปดาห์ เรารู้สึกไม่มั่นคงอย่างมาก หวาดกลัว และเราไม่รู้ว่าจะถูกโจมตีอีกครั้งเมื่อไร”

“เราไปเอาน้ำมาจากภูเขา และต้องแบ่งกันกินแบ่งกันใช้อย่างประหยัด” ครูแม่ลูกสองชาวคะเรนนี่ที่หลบหนีมาจากลอยก่อกล่าว “ลูกสาวคนเล็กของดิฉันกลัวทุกครั้งที่ได้ยินเสียงปืน เธอมีอาการประสาทหลอนและเวียนเวียนเห็นภาพเหตุการณ์เดิม ๆ ที่เคยเกิดขึ้น”

[ตามข้อมูลของหน่วยงานผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ](#) สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ยิ่งทำให้สถานการณ์ด้านมนุษยธรรมในเมียนมาเลวร้ายลง มีผู้ติดเชื่อเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในที่พักพิงชั่วคราวบางแห่ง รวมทั้งยังมีผู้ติดเชื่อ 90 คนในที่พักพิงสองแห่งในรัฐคะเรนนี่ด้วย

การปฏิเสธไม่ให้ความช่วยเหลือ การจับกุมผู้ทำงานด้านมนุษยธรรมโดยพลการ การยึดสิ่งบรรเทาทุกข์ที่จะนำส่งพลเรือนที่มีความต้องการ และการใช้มาตรการกีดกันหน่วยงานด้านมนุษยธรรมที่พยายามช่วยเหลือประชาชนผู้พลัดถิ่นที่ยากลำบาก สิ่งเหล่านี้บ่งชี้ว่ารัฐบาลทหารเมียนมาไม่ได้ปฏิบัติตามพันธกรณีที่มีต่อกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ เพื่อช่วยให้พลเรือนได้รับความช่วยเหลือที่จำเป็น

บุคคลในเมียนมาที่มีส่วนรับผิดชอบต่อการจงใจปฏิเสธความช่วยเหลือที่จำเป็นต่อชีวิตสำหรับพลเรือน อาจถือว่ามีความผิดทางอาญาในข้อหาอาชญากรรมสงคราม ฟอร์ตีฟายไรต์กล่าว

ยกตัวอย่างเช่น “การจงใจสกัดกั้นสิ่งบรรเทาทุกข์” ซึ่งเป็นรูปแบบการทำสงครามอย่างหนึ่งเพื่อปล่อยให้พลเรือนอดตายนั้น ถือเป็นอาชญากรรมสงคราม ในขณะที่ทางการอาจใช้มาตรการเพื่อควบคุมการจัดส่งสิ่งของและความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม กฎหมายระหว่างประเทศนั้นห้ามไม่ให้มีการกระทำใด ๆ ที่ถือเป็นการขัดขวางการจัดส่งความช่วยเหลืออย่างจงใจ มาตรการใด ๆ ที่ทางการนำมาใช้เพื่อควบคุมการดำเนินงานด้านมนุษยธรรม ต้องไม่ส่งผลให้เกิดความล่าช้าอย่างไม่เหมาะสมต่อการจัดส่งความช่วยเหลือ ต้องไม่ขัดขวางการเข้าไปทำงานของเจ้าหน้าที่ หรือรบกวนการดำเนินงานของพวกเขา

ในรายงานปี 2561 ชื่อ *“They Block Everything”* พอร์ตีฟายไรต์ได้เผยแพร่ข้อมูลการปิดกั้นความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมต่อพลเรือนกลุ่มชาติพันธุ์ที่ต้องพลัดถิ่นฐานจากสงครามในรัฐคะฉิ่น ซึ่งมีเหตุการณ์การขัดกันด้วยอาวุธมาเป็นเวลาหลายปี

การโจมตีของรัฐบาลทหารต่อพลเรือนในรัฐคะเรนนี่ สอดคล้องกับรายงานการโจมตีที่คล้ายคลึงกันอย่างต่อเนื่องในรัฐและภูมิภาคอื่น ๆ ของประเทศ โดยเฉพาะในรัฐชิน คะฉิ่น และภาคสะกาย พอร์ตีฟายไรต์กล่าว

เมื่อปลายเดือนที่แล้ว สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) ได้มาชุมนุมพบปะกันในการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนครั้งที่ 38 และ 39 กลุ่มประเทศสมาชิกได้ปฏิเสธไม่ให้พลเอกอาวุโส มินอ่องหล่าย *นักฆ่าล้างเผ่าพันธุ์* และผู้นำการก่อรัฐประหารในเมียนมาเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ เข้าร่วมการประชุมระดับสูง ปล่อยให้ทำให้เก้าอี้ของตัวแทนของเมียนมาว่างลง นี่นับเป็นจุดพลิกผันที่สำคัญในท่าทีของประชาคมที่มีต่อเมียนมา

เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2564 ภายหลังการเดินทางมาเยือนประเทศไทยเป็นเวลาสองวันของนายดิเรก ชอยเลต ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการต่างประเทศสหรัฐฯ คณะกรรมาธิการต่างประเทศไทยประกาศว่า ทั้งสหรัฐฯ และไทยอยู่ระหว่างการพิจารณาการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมข้ามพรมแดนไปยังเมียนมาผ่านเส้นทางพรมแดนไทย-เมียนมา

รายงาน ปฏิเสธการเข้าถึง ยังเสนอแนะให้รัฐบาลประเทศต่าง ๆ ปฏิเสธไม่ขายอาวุธให้กับเมียนมา กำหนดมาตรการคว่ำบาตรที่มุ่งเป้าไปยังรัฐบาลทหารเพื่อไม่ให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน และงดเว้นไม่ให้ความชอบธรรมทางการเมืองใด ๆ กับรัฐบาลทหารโดยสิ้นเชิง

“หลายชีวิตกำลังตกอยู่ในความเสี่ยง และประชากรเมียนมาทั้งหมดกำลังถูกคุกคาม” อิชเมล วูล์ฟกล่าว *“รัฐภาคีอาเซียนและสหประชาชาติต้องดำเนินการอย่างแข็งขัน อย่างน้อยที่สุด ประเทศไทยและรัฐบาลประเทศอื่น ๆ มีหน้าที่ทางศีลธรรมที่จะสามารถดำเนินการ และต้องเข้ามาจับตาดูเพื่อกันให้มีการส่งความช่วยเหลือไปยังผู้ที่ต้องการ”*

สำหรับข้อมูลเพิ่มเติม โปรดติดต่อ:

อิชเมล วูล์ฟ, ผู้อำนวยการภูมิภาค, พอร์ตีฟายไรต์
+66 81 643 0009 (ประเทศไทย)
อีเมล: ismail.wolff@fortifyrights.org
ทวิตเตอร์: [@ismailwolff](https://twitter.com/ismailwolff), [@FortifyRights](https://twitter.com/FortifyRights)

แมททิว สมิธ, ประธานกรรมการบริหาร, พอร์ตีฟายไรต์
+66 85 028 0044 (ประเทศไทย)
อีเมล: matthew.smith@FortifyRights.org
ทวิตเตอร์: [@MatthewFSmith](https://twitter.com/MatthewFSmith), [@FortifyRights](https://twitter.com/FortifyRights)